

Mgr. František Lukl, MPA

předseda

Praha, 4. prosince 2015

Č.j: 560/15

Vážená paní poslankyně, vážený pane poslanče,

v souvislosti s projednáváním *návrhu zákona o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek* (sněmovní tisk 508) zaznamenal Svaz měst a obcí České republiky snahu o administrativní a finanční zatížení obcí v rámci projednávání tohoto návrhu Poslaneckou sněmovnou Parlamentu České republiky níže uvedené změny.

Ustanovení § 17 **Obecně závazná vyhláška obce** v tomto znění:

„odst. 1) Obec může obecně závaznou vyhláškou zakázat kouření a zakázat používání elektronických cigaret na písm.a) veřejnosti přístupné akci, pokud je tato akce přístupná osobám mladším 18 let.“

Tento návrh ovšem neřeší, kde budou obce a města brát finanční zdroje k edukaci kontrolorů a jak budou rozlišovat různé generace elektronických cigaret. V současné době provádí kontrolu zákazu kouření obecní policie. V této souvislosti nedochází ke kontrole zákazu kouření ve všech městech a obcích, ale pouze v 368 obcích, které mají zřízenou obecní policii. Policie České republiky vzhledem ke svým kapacitám tyto bagatelní přestupky neřeší. Již v současné době jsou v obcích, kde není zřízena obecní policie, vydávány obecně závazné vyhlášky o zákazu konzumace alkoholu na veřejných prostranstvích, avšak obce nedisponují personálem, který by mohl tyto vyhlášky kontrolovat a účinně ukládat sankce. Není tedy zřejmé, kdo by v případě přijetí uvedeného návrhu kontroloval dodržování obecně závazných vyhlášek a ukládal sankce, navíc s předpokladem, že kontrolor bude muset rozlišovat různé druhy elektronických cigaret. Dále by obce tento typ regulace musely uplatnit plošně na všechny akce. Za neméně podstatný problém považuje Svaz otázku právní jistoty adresátů normy, kteří navštíví stejný typ akce ve dvou různých obcích, které podléhají různým pravidlům místní úpravy. Svaz se domnívá, že by tato otázka měla být řešena jednotně pro celé území státu.

Ustanovení § 8 – Zakazuje se kouřit a zakazuje se používat elektronické cigarety

písm. a) ve veřejnosti volně přístupném vnitřním prostoru, s výjimkou stavebně odděleného prostoru vyhrazeného ke kouření ve vnitřním prostoru budovy související s veřejnou dopravou.

písm. i) ve vnitřním prostoru všech typů sportovišť

písm. j) ve vnitřním zábavním prostoru, jako je kino, divadlo, výstavní a koncertní síň a sportovní hala, a dále v jiném vnitřním prostoru po dobu pořádání kulturní a taneční akce.

písm. k) ve vnitřním prostoru provozovny stravovacích služeb

Příčemž dle §2 zákona (vymezení pojmů), je vnitřním prostorem prostor uzavřený střechou nebo stropem a nejméně dvěma stěnami, a to bez ohledu na druh materiálu použitého na střechu, strop nebo stěnu a na to, zda je konstrukce stálá nebo dočasná.

Vzhledem k tomu, že výše uvedené ustanovení – aplikované výkladem pojmu vnitřní prostor, nepoužívá dle zbylých ustanovení zákona žádnou další korekci či vymezení, stává se regulací kouření a používání elektronických cigaret v mnoha dalších situacích. Zejména se tento zákaz nepochybně vztahuje na veškeré kulturní a společenské akce, festivaly, veletrhy a prodejní akce a společenská setkávání, pořádaná obcemi v dočasných stavbách!

Takové pojetí zákona však dovoluje výklad, který je přímým zákazem kouření v předzahrádkách, zahradních terasách, atriích a zimních zahradách splňujících limit pojmu vnitřní prostor daný výše uvedenou charakteristikou střechy či stropu a dvou stěn, které jsou součástí provozovny stravovacích služeb. Takováto ambice však nebyla komunikována a je dalším zásahem do podnikání. V součtu jiných omezení představuje existenciální riziko zejména u majitelů a provozovatelů v menších obcích a městech a představuje riziko zpochybnění vynaložených investic.

Výše uvedené znění zákona staví obce do situace obtížné či spíše předem vyloučené vymahatelnosti této části zákona. Charakter festivalů, kulturních a společenských akcí pořádaných v dočasných stavbách (např. ve velkoplošných stanech), umožňuje jen velmi omezený a obtížný dohled nad chováním všech účastníků. Předpokládá snad předkladatel zákona, že novou náplní činnosti obecní policie – případně Policie České republiky, se stane řešení sporů mezi účastníky a organizátory a také mezi účastníky sebou navzájem na podobných akcích? Uvedený zákaz nebude možné respektovat a ani vynucovat v souladu s principem rovnosti před zákonem. Neexistuje ani žádný srozumitelný důvod, proč by se podmínky výše uvedené regulace měly lišit v každé z 6253 obcí v ČR.

Ustanovení § 9

Nelze souhlasit s textem ustanovení § 9, ve kterém je zakotvena povinnost provozovatele prostor, souvisejících s veřejnou dopravou, zajistit dodržování zákazu kouření. Obdobný problém lze najít i v textu § 18 ve kterém je shodným způsobem řešen požadavek na dodržování zákazu vstupu osob pod vlivem alkoholu. Takto definovaná povinnost je vzhledem k rozsahu prostor u dopravců nereálná a to především z hlediska požadovaných kapacit. Navíc by došlo k nárůstu nákladů, souvisejících se zajištěním požadované povinnosti provozovatelem veřejné dopravy.

Přenést tuto povinnost na obecní policii je pro města a obce také neakceptovatelné, neboť by se opět zvýšila finanční náročnost na obecní rozpočty. V této souvislosti připomínáme, že obecních policíí bylo doposud zřízeno 368 a z tohoto důvodu není reálné, aby byla tak rozsáhlá povinnost uložena obecním policiím. V obcích, ve kterých obecní policie zřízena nebyla povinnost plněna nebude, neboť Policie České republiky trpí dlouhodobě nedostatkem policistů.

Ustanovení § 21

Navrhujeme vypustit, aby strážníci obecní policie určovali a dopravovali vyšetřovanou osobu do zdravotnického zařízení. Obecní policie je zřizována zastupitelstvem obce proto, aby primárně zabezpečovala místní záležitosti veřejného pořádku, které náleží do samostatné působnosti obce např. dohlíží na dodržování obecně závazných vyhlášek. Strážníci obecní policie nejsou proškoleni k tomu, aby dopravovali vyšetřovanou osobu do zdravotnického zařízení, zejména když mají podezření, že je osoba pod vlivem alkoholu nebo jiné návykové látky. Tato osoba může současně trpět i jiným závažným onemocněním a neodborný transport do zdravotnického zařízení by tak mohl osobu více poškodit. Z tohoto důvodu je nutné, aby zdravotník určil,

zda má být osoba dopravena do zdravotnického zařízení a zajistil přepravu zdravotnickým vozidlem, protože mohou nastat situace, kdy v průběhu transportu bude vyžadovat stav přepravované osoby odborný zásah. Nelze opomenout ani skutečnost, že pokud by vznikla přepravované osobě škoda, musí tuto škodu nahradit obec ze svého rozpočtu. Obecní policie je totiž orgánem obce, který zřizuje a zrušuje zastupitelstvo obce obecně závaznou vyhláškou.

Ustanovení § 24 současné znění:

„Náklady na dopravu vyšetřované osoby do zdravotnického zařízení za účelem provedení odborného lékařského vyšetření hradí v případě, že se prokáže přítomnost alkoholu nebo jiné návykové látky, vyšetřovaná osoba; pokud je vyšetřovaná osoba mladší 18 let, hradí tyto náklady její zákonný zástupce. Neprokáže-li se přítomnost alkoholu nebo jiné návykové látky, náklady podle věty první nese Policie České republiky, Vojenská policie, obecní policie, Vězeňská služba, zaměstnavatel, subjekt, který pověřil kontrolního pracovníka kontrolou nebo poskytovatel zdravotních služeb, v rámci jejichž působnosti byla učiněna výzva k vyšetření podle § 21 odst. 1, nejde-li o případ diferenciální diagnózy hrazené z veřejného zdravotního pojištění“.

Svaz doporučuje ponechat současné znění zákona a zásadně nesouhlasí, aby odborné lékařské vyšetření hradil poskytovatel zdravotních služeb subjekt, který učinil výzvu k vyšetření. V případě obcí obecní policie resp. obec. Navrhované ustanovení klade finanční nároky na rozpočty obcí a na zvýšení administrativy a to nejen úhradou za dopravu a odborné lékařské vyšetření, ale následně za vymáhání dlužné částky po osobě, která byla vyšetřena. V podstatě jde jen o to, aby se případné pohledávky přesunuly ze zdravotnických zařízení, v případě obecní policie, na obce. Může dojít také k tomu, že zejména menší obce nebudou mít na tuto položku v rozpočtu finanční prostředky a omezí řešení těchto případů.

Svaz také požaduje financování přenesené působnosti zakotvit v konkrétním ustanovení s tím, že přenesená působnost bude hrazena obcím stejným způsobem, jako je financována sociálně-právní ochrana dětí.

Vážená paní poslankyně, vážený pane poslanče, dovoluji si Vás požádat, abyste z výše uvedených důvodů podpořil(a) přepracování uvedených kolizních částí zákona při projednávání v Poslanecké sněmovně.

Svaz si je vědom závažnosti řešené problematiky, ale domníváme se, že musí být řešena koncepčně a především s vědomím možných následků jak pro obce, tak i pro potenciální adresáty právní regulace.

S úctou

A handwritten signature in blue ink, consisting of a large, stylized initial 'S' followed by a cursive name.

Rozdělovník: členové Zdravotního výboru Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR
na vědomí - MUDr. Svatopluk Němeček, MBA, ministr zdravotnictví
- předsedové poslaneckých klubů, PSP